

Novák Nándor

Árképzési és díjszámítási folyamatok

NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:

A logisztikai ügyintéző speciális feladatai

A követelménymodul száma: 0391-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-009-50

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

Logisztikusként gyakran kerülünk abba a helyzetbe, hogy különféle díjakat, árakat kell kalkulálnunk, meghatározni. Ez felelősségteljes feladat, hiszen az árak megfelelő kialakítása nagy hatással van a vállalkozás gazdálkodásának eredményére. Tananyagelmünk a fuvarozáshoz, szállítmányozáshoz kötődő árképzésekbe nyújt betekintést, egyszerű mintafeladatok segítségével bemutatja a különféle szállítási rendszerek árainak kialakítását.

1. A közúti áruszállítás díjszabása

1. kép

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Egy ismerőse megkéri Önt, hogy személyautójával vigye el a szomszéd városba, mert sürgős dolga akadt, de lekéste az autóbust! Ragaszkodik azonban ahhoz, hogy megtérítse a felmerülő költségeket!

Gondolja át, milyen költségei lehetnének az úttal kapcsolatban!

Mit gondol, mennyiben változna a felmerült költségek köre, amennyiben egy szállítmányozó vállalat logisztikusaként, fuvat árajánlathoz készítéséhez kellene összegyűjtenie azokat?

Az alábbiakban írja össze az Ön által gondolt ráfordításokat!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A különböző áruszállítási rendszerek közül napjainkban a legélesebb verseny a fuvaroztatók megszerzéséért a közúti áruszállításban tapasztalható. Ennek okai visszavezethetők többek között az ágazat nagyszámú vállalkozására, a rendszer előnyeinek kihasználására – *"háztól házig" szállítás, gyorsaság, rugalmasság, stb.* – törekvő megbízók számának növekedésére. (Az ágazat előnyös és hátrányos tulajdonságaival az "Áruterítés" modul keretei közt részletesen foglalkozunk!)

A közúti áruszállításban nincsenek meghirdetett, rögzített díjszabások! Az itt kialakított árak elsősorban piaci alapúak, azaz fő meghatározó tényező a piaci verseny, a fuvarok keresletének és kínálatának alakulása!

A közúti fuvardíjakra vonatkozóan sem hazánkban, sem pedig nemzetközi viszonylatban nincsenek kötelező érvényű tarifarendszerek. A közúti áruszállítási rendszer szereplői – fuvarozók, szállítmányozók és megbízók – gazdasági érdekeiket ártárgyalásokon próbálják érvényesíteni, úgy, hogy egyidejűleg akár több szereplővel is kapcsolatban állnak! Természetesen a fuvaroztató alapvető érdeke, hogy az áruja a lehető legolcsóbban jusson el a célállomásra, míg a fuvarozók költségeik megtérülése mellett nyereséget is realizálni szeretnének az áraikon. Ez a két érdek ellentétes irányú, így a végleges árak úgynevezett "alkuk" eredményei. A fuvarozónak a tárgyalásokon figyelembe kell vennie, hogy a megbízó több fuvarozóval is tárgyal, míg a fuvaroztatónak szem előtt kell tartania, hogy nem mindig a legolcsóbb ajánlat a "gazdaságos". A szolgáltatás minősége, a fuvarozó megbízhatósága, és egyéb tényezők gyakran felülírják az alacsonyabb árakat!

A fuvarozók és szállítmányozók díjaikat a vállalkozásuk árpolitikája alapján alakítják ki, amely árpolitikában meghatározták legfőbb céljaikat, de természetesen azokat a külső illetve belső, azaz vállalaton kívüli és belüli tényezőket is, amelyek céljaikra hatással lehetnek. Az alapvető célok között kell, hogy szerepeljen többek között:

- A tevékenység gazdaságossága, azaz, hogy a költségek megtérülésén túl a nyereség termelése is megvalósuljon
- A vállalat piaci helyzetének az erősítése, részesedésének növelése

Persze mindezt jelentősen befolyásolhatják – *a saját belső erőforrások meglétén, alkalmasságán és színvonalán túl* – a vállalkozás gazdasági környezetének tényezői, mint például a *versenyhársak száma, erőssége*, és nem utolsósorban a *fuvarpiac jellege*. Ez utóbbi annyit jelent, hogy más tényezőkkel kell számolni a hűtött vagy fagyasztott élelmiszerek, vagy az úgynevezett veszélyes áruk szállításának piacán, mint például az ömlesztett építőanyagok (kő, sóder, homok, stb.) piacán.

Mindezek alapján a közúti fuvardíj két fő tényezőtől függ: az önköltségtől és a fuvarpiaci helyzettől!

Nézzük meg, hogy milyen tényezők alakítják az önköltséget:

1. A fuvar eszköz költségei
 - a) Amortizáció, bérleti díj, lízing díj
 - b) Üzemanyag, kenőanyag
 - c) Javítás, karbantartás
 - d) Adók, biztosítás
2. Úthasználati költségek
 - a) Nemzetközi fuvarozási engedélyek
 - b) Útdíjak, útdó
 - c) Behajtási engedélyek
 - d) Parkolási díjak
3. A jármű vezetőjének költségei
 - a) Munkabér és annak közterhei
 - b) Napidíj
 - c) Szállásköltség
 - d) Biztosítás
 - e) Oktatás, továbbképzés
 - f) vízum
4. Általános költségek
 - a) A vállalkozás működtetésének költségei (bérleti díjak, közművek, stb.)
 - b) Munkabérek és közterhek
 - c) Adók
 - d) Biztosítások
 - e) egyéb

A fenti ráfordításokat más szempont alapján is csoportosíthatjuk:

1. "Guruló" költségek, amelyek a jármű által megtett távolsággal (km) arányosak Pl.: üzemanyag, kenőanyag
2. Időarányos költségek, amelyek az aktuális fuvarfeladathoz szükséges időtartamra vonatkoznak. Pl.: a járművezető költségei
3. Az fuvarfeladathoz közvetlenül – de időtartamától független – költségek. Pl.: különféle engedélyek költségei
4. A fuvarozó vállalkozás általános költségei

A fuvardíjat számos tényező befolyásolja:

- A fuvar eszköz
 - Típusa (nyitott, zárt, ponyvás, stb.)
 - Méretei (rakodható tömeg, rakodó felület nagysága, rakodó felület térfogata)
 - Speciális kialakítása (hűtött, fagyasztott, veszélyes áru szállítására alkalmas)
- Az áru jellege
 - Veszélyes áru (ADR)
 - Élőállatok
 - Túl súlyos, túlméretes áruk

- A fuvarfeladat célországa
 - Vámhatár
 - Fuvarengedély előírás
 - kockázatok
- A fuvarpiaci idény
 - Más nagyságú árak fogadtathatók el az úgynevezett csúc szezonokban (mezőgazdasági termények szezonja), mint a szezonon kívüli időszakokban
- A fuvaroztató piaci ereje, megbízásainak száma, gyakorisága esetleg hosszabb távú szerződéses megállapodása
- Stb.

A fuvardíjak vonatkozhatnak

- *Teljes vagy rész rakományra*
 - *Teljes rakományú díjak esetén a továbbítandó áruhoz megbízó teljes fuvarszeköt – függetlenül attól, hogy az áruja lefoglalja-e annak teljes kapacitását – igénybe veszi, tulajdonképpen kibérli*
 - *Részrakományra vonatkozó a fuvardíj, amikor nem a teljes fuvarszeköt kerül igénybevétele, csak annak egy része! Ennek speciális esete az úgynevezett "gyűjtő" szállítmányozás, amellyel a fejezet későbbi részében ismerkedünk meg!*
- *Fuvarfeladatra vagy áru egységre (raklap, tonna, stb.)*

A fuvarozók csökkenthetik kiadásait, amennyiben a visszautakra is tudnak megbízást szerezni, így a fuvarszekötök az úgynevezett "visszfuvarokkal" szintén eredményt tudnak termelni. Napjainkban azok a szállítmányozók illetve fuvarozók vannak versenyelőnyben, tudnak alacsonyabb árakat ajánlani, akik kapcsolataik, fuvarszervezőik révén mindkét irányban ki tudják használni a járművek szállítási kapacitását! Nem ritka, hogy adott kiinduló pontról a jármű nem ugyanoda kap visszafuvar, hanem más célállomásokra szállít, és esetleg a harmadik-negyedik megbízással tud csak "hazatérni"!

A fuvardíj természetesen nem az egyetlen költség, amelyet a fuvarfeladat teljesítése kapcsán a fuvaroztatónak meg kell fizetnie. A fuvarozó vagy szállítmányozó a szállítási feladat mellett elvállalhat egyéb szolgáltatásokat is, mint például:

- Az áru le- és felrakodása
- Vámügyintézés
- Stb.

Mindezek alapján a fuvar költség a fuvardíjból és az egyéb felmerülő költségekből áll!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információ tartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Fogalmazza meg, mi jellemzi a közúti fuvardíjakat!

Blank writing area with four horizontal lines for the answer to the first task.

2. feladat

Soroljon fel a gépjármű üzemeltetéséhez szükséges költségeket!

Blank writing area with four horizontal lines for the answer to the second task.

3. feladat

Soroljon fel a járművezető személyéhez kötődő költségeket!

Blank writing area with four horizontal lines for the answer to the third task.

4. feladat

Írja le, hogy milyen költségeket említettünk az úthasználattal kapcsolatban!

5. feladat

Melyek a vállalat ügynevezett általános költségei?

6. feladat

Fogalmazza meg, mit értünk teljes illetve részrakományon!

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A közúti áruszállításban nincsenek előre meghirdetett, rögzített díjszabások! Az itt kialakított árak elsősorban piaci alapúak, azaz fő meghatározó tényező a piaci verseny, a fuvarok keresletének és kínálatának alakulása!

2. feladat

A gépjárműhöz kapcsolódó költségek:

Amortizáció, bérleti díj, lízing díj

Üzemanyag, kenőanyag

Javítás, karbantartás

Adók, biztosítás

3. feladat

A jármű vezetőjének költségei:

Munkabér és annak közterhei

Napidíj

Szállásköltség

Biztosítás

Oktatás, továbbképzés

Vízum, stb.

4. feladat

Úthasználati költségek:

Nemzetközi fuvarozási engedélyek

Útdíjak, útdó

Behajtási engedélyek

Parkolási díjak

5. feladat

Általános költségek:

A vállalkozás működtetésének költségei (bérleti díjak, közművek, stb.)

Munkabérek és közterhek

Adók

Biztosítások

Egyéb

6. feladat

Teljes rakományú díjak esetén a továbbítandó áruhoz megbízó teljes fuvarszköt - függetlenül attól, hogy az áruja lefoglalja-e annak teljes kapacitását - igénybe veszi, kibérli.

Részrakományról beszélünk, amikor nem a teljes fuvarszköt kerül igénybevételre, csak annak egy része!

2. A vasúti áruszállítás díjszabása

2. kép

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A MÁV Cargo ZRT. Álláshirdetésére jelentkezve Önt választották – logisztikai ügyintézőként – egy a Bevétel Igazgatóságon megüresedett álláshelyre. Feladata, hogy konkrét fuvaroztatói megkeresésekre fuvardíj árajánlatokat dolgozzon ki.

Próbálja megfogalmazni, Ön milyen tényezőket venne figyelembe a szállítás díjának kialakításakor!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A vasúti áruszállítás az egyik legnagyobb múltira visszatekintő áruszállítási ágazat! Napjainkban jelentős feladata, hogy korábbi jelentőségét visszaszerezze, hiszen a közúti áruszállítás fejlődése jelentős veszteségeket okozott az ágazat számára! Mindehhez a szolgáltatásainak fejlesztésén túl szükség van a versenyképes árak kialakítására is. Az alábbiakban a vasúti áruszállítás díjszabásával ismerkedünk meg!

A vasúttársaságok fuvardíjait – eltérően a korábban tárgyalt közúti áruszállítástól – kevésbé befolyásolják a fuvarpiacon megnyilvánuló keresleti–kínálati viszonyok. Az egyes áru fuvarozással foglalkozó vasúttársaságok általános díjszabásokat alkalmaznak, és tevékenységük ellenértékét az azokban foglalt árak alapján határozzák meg. Ezeket a díjszabásokat a vasúttársaságok rendszeresen közzéteszik az áru fuvarozási üzletszabályzatukban, így a fuvar költségek akár a megbízók által is kalkulálhatók!

A díjszabások általános jellege azt jelenti, hogy minden fuvaroztatóra érvényesek. Vannak esetek azonban, amikor e díjszabásoktól eltér a vasúttársaság, és különféle kedvezményekben részesítheti a fuvaroztatót. Az ilyen kedvezményeket az úgynevezett "refakcia" szerződéseken rögzítik. A kedvezményekkel kívánja a vasúttársaság a versenypozícióját javítani, a fuvarozás lehetőségét megszerezni.

A kedvezmény vonatkozhat:

- az árura
- a mennyiségre
- a fuvarozási távolságra
- a fuvaroztatóra

A "refakcia" fuvardíjból visszatérített díjkedvezményt jelent, melyet a fuvardíj százalékában határoznak meg!

Ugyancsak az általános díjszabástól eltérő árak képződnek az úgynevezett "köteléki díjszabások" alkalmazásakor, amikor is az egyes vasúttársaságok – hálózatukon történő árutovábbítás ellenében – közös kedvezményt alakítanak ki.

A vasúttársaságok árudíjszabása tartalmazza a díjszabási feltételeket, a díjszámításhoz szükséges mellékleteket.

A következőkben fuvardíjszámításhoz kapcsolódó alapfogalmakat, a díjszámítás elveit illetve egyéb információkat a MÁV Cargo ZRT. és a GYSEV ZRT. 2009. június 01-től érvényes árudíjszabásai alapján tekintjük át!

A díjszabások alkalmazásával kapcsolatos néhány főbb meghatározás:

1. **Vasúti küldemény:**
 - a) az egy vasúti kocsi rakott, egy fuvarlevéllel feladott áruk, árudarabok összessége, akkor is, ha az áru mérete (hosszúsága) miatt a fuvarozáshoz több kocsi szükséges, illetve
 - b) az egy fuvarlevéllel feladott egy vagy több intermodális fuvarozási egység
2. **Belföldi forgalomnak** minősül, ha a küldemény feladási és rendeltetési állomása a Magyar Köztársaság vasúti pályahálózatán fekszik
3. **Nemzetközi forgalomról** beszélünk, ha a küldemény feladási és rendeltetési állomása két különböző ország vasúti pályahálózatán fekszik
4. **A díjszabás pénzneme:**
 - a) belföldi forgalomban Forint (HUF)
 - b) nemzetközi forgalomban Euró (EUR)

A vasúttársaságok díjtételei belföldi illetve nemzetközi forgalomban:

- kocsirakományú küldeményre
- intermodális fuvarozási egységekre (részletesen a kombinált fuvarozásnál tárgyaljuk) vonatkoznak.

Lehet még:

- kocsidíjszabás (GYSEV)
- vonatdíjszabás (GYSEV)

1. Kocsirakományú küldemény díjszabása

Kocsirakományú küldeménynek minősül minden olyan termék, amely az alábbi követelmények legalább egyikének eleget tesz:

- tömege 5 tonna vagy több a fuvaroztató így kívánja továbbítani
- jogszabály kizárólagos kocsi használatot ír elő (például a veszélyes áruk)
- ömlesztett állapotban rakták be
- kitölti a kocsi térfogatát

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

- élőállat
- magán kocsiban adták fel

A kocsirakományú küldemények vasúti fuvardíját:

- a díjszabási távolság,
- a fuvardíj-számítási tömeg,
- az NHM tételszám,
- a rendelkezésre bocsátott kocsi típusának és
- a vasúti kocsit rendelkezésre bocsátó figyelembevételével határozzák meg!

a) **Díjszabási távolság:** belföldi forgalomban a feladási és a rendeltetési állomás közötti, nemzetközi forgalomban a feladási, vagy a rendeltetési állomás és a vasúti határpont közötti, illetve a belépő és a kilépő vasúti határpont közötti, az Árudíjszabási kilométermutatóban megadott vagy annak feltételei szerint számított kilométertávolság. A fuvardíjszámítás alapjául szolgáló legrövidebb távolság kocsirakományú küldeményeknél 30 km.

GYSEV kilométer távolságok		SOPRON	FERTŐBOZ	PINNYE	FERTŐSZENTMIKLÓS	PETŐHÁZA	FERTŐENDRÉD	KAPUVÁR	RÁBATAMÁSI	CSORNA	KÖNY	ENESE	IKRÉNY	GYŐR GYSEV	NAGYCENK	LŐVŐ	BÜK	ACSÁD	JÁK-BALOGUNYOM	EGYHÁZASRÁDÓC	KÖRMEND	CSÁKÁNYDOROSZLÓ	SZENTGOTTHÁRD
GYSEV állomás	Áll.szám	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km	km
JÁK-BALOGUNYOM	2261	72	83	90	96	97	93	84	75	82	91	98	104	116	60	44	34	22	0	9	18	27	46
EGYHÁZASRÁDÓC	2279	80	91	98	104	105	101	92	83	90	99	106	112	124	78	55	42	30	9	0	9	18	37
KÖRMEND	2287	89	100	107	113	114	110	101	92	99	108	114	121	130	77	65	51	39	18	9	0	9	28
CSÁKÁNYDOROSZLÓ	2295	98	109	116	122	123	119	110	101	108	117	123	130	142	86	74	60	48	27	18	9	0	19
SZENTGOTTHÁRD	2329	116	127	134	140	141	137	128	119	124	133	143	150	157	104	92	78	76	46	37	28	19	0
GYŐR GYSEV	2501	90	79	72	66	63	59	52	42	34	25	20	13	0	103	115	129	118	116	124	130	142	157
IKRÉNY	2519	78	67	60	54	51	47	41	30	22	13	7	0	12	91	103	117	106	104	112	121	130	150
ENESE	2535	71	60	53	47	44	40	31	23	15	6	0	7	19	84	96	110	99	98	106	114	123	143
KÖNY	2543	65	54	47	41	38	34	25	17	9	0	6	13	25	78	90	104	93	91	99	108	117	133
CSORNA	2576	56	45	38	32	30	27	18	8	0	9	15	22	34	69	81	95	84	82	90	99	108	124
RÁBATAMÁSI	2592	48	37	30	24	21	17	8	0	8	17	23	30	42	61	73	87	93	75	83	92	101	119
KAPUVÁR	2626	40	29	22	16	13	9	0	8	16	25	31	38	50	53	65	79	91	84	92	101	110	128
FERTŐENDRÉD	2642	31	20	13	7	4	0	9	17	25	34	40	47	59	44	56	70	82	93	101	110	119	137
PETŐHÁZA	2659	27	16	9	3	0	4	13	21	29	38	44	51	63	40	52	66	78	97	105	114	123	141
FERTŐSZENTMIKLÓS	2667	24	13	6	0	3	7	16	24	32	41	47	54	66	35	47	63	75	96	104	113	122	140
PINNYE	2683	18	7	0	6	9	13	22	30	38	47	53	60	72	31	43	57	69	90	98	107	116	134
FERTŐBOZ	2709	11	0	7	13	16	20	29	37	45	54	60	67	79	24	36	50	66	83	91	100	109	127
SOPRON	2725	0	11	18	24	27	31	40	48	56	65	71	78	90	13	25	39	51	72	80	89	98	116
NAGYCENK	5173	13	24	31	37	40	44	53	61	69	78	84	91	103	0	13	27	39	60	78	77	86	104
LŐVŐ	5207	25	36	43	49	52	56	65	73	81	90	96	103	115	13	0	15	26	44	55	65	74	92
BÜK	5231	39	50	57	63	66	70	79	87	95	104	110	117	129	27	15	0	12	34	42	51	60	78
ACSÁD	5249	51	62	69	75	78	82	91	93	84	93	99	106	118	39	26	12	0	22	30	39	48	76

1. ábra A GYSEV ZRT. Díjszabási kilométermutatója

b) **Az áru tömege:**

- a vasúttársaság által mért tömeg (megállapított tömeg), ennek hiányában
- a feladó által a fuvarlevélbe írt tömeg (bevallott tömeg).

Az áru tömegébe beletartozik az áru csomagolásához felhasznált anyagok, eszközök, hideg és meleg elleni védőszerek, ponyvák, az áru biztonságos fuvarozása érdekében felhasznált rakodási eszközök, a kocsi tartozékát nem képező rakszerek, az intermodális fuvarozási egységbe vagy rakodólapra rakott áruknál az intermodális fuvarozási egység és a rakodólap saját tömege is.

c) **A fuvardíj-számítási tömeg:** az a tömeg, amely után a fuvardíjat számítani kell. Ez lehet:

- az áru 100 kg-ra felkerekített tömege,
- a díjszabásban meghatározott legcsekélyebb tömeg,
- a díjszabásban meghatározott egyéb tömeg

d) **NHM tételszám:** a kocsirakományú áruk fuvardíjszámítási szempontból egy áruosztályba tartoznak. Az áruk felsorolását, NHM számát a Harmonizált Árucikkjegyzék [Nomenclature Harmonisée Marchandises (NHM)] tartalmazza.

e) **Díjtétel:** a kocsirakományú küldemény fuvardíjának kiszámításához 100 kg tömegre, távolsági övezetek szerint, a forgalomra érvényes pénznemben meghatározott összeg.

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

NHM			Áru megnevezés	Megjegyzés
0001	00	00	Személyek által elfoglalt kocsi	csak belföldi forgalomban
0001			Élő állatok	
0101			Élő ló, szamár, lóöszvér (muli) és szamáröszvér	
0101	10	00	Fajtatiszta tenyészállat	
0101	10	10	Fajtiszta élő tenyészló	
0101	10	90	Más élő fajtiszta tenyész, szamár, lóöszvér (muli) és szamáröszvér	
0101	90	00	Más	
0101	90	11	Más élő ló vágásra	
0101	90	19	Más élő ló, másféle célra	
0101	90	30	Más élő szamár	
0101	90	90	Más élő lóöszvér (muli) és szamáröszvér	
0102			Élő szarvasmarhafélék	
0102	10	00	Fajtatiszta tenyészállat	
0102	10	10	Fajtiszta élő tenyészüsző (még nem borjazott nőstény)	
0102	10	30	Fajtiszta élő tenyésztehén	
0102	10	90	Más fajtiszta élő tenyészszarvasmarha	
0102	90	00	Más	
0102	90	05	Más élő szarvasmarha, max. 80 kg tömegű	
0102	90	21	Más élő szarvasmarha, 81-160 kg között, vágásra	
0102	90	29	Más élő szarvasmarha, 81-160 kg között, másféle célra	
0102	90	41	Más élő szarvasmarha, 161-300 kg között, vágásra	
0102	90	49	Más élő szarvasmarha, 161-300 kg között, másféle célra	
0102	90	51	Más élő üsző, 300 kg felett, vágásra	
0102	90	59	Más élő üsző, 300 kg felett, másféle célra	
0102	90	61	Más élő tehén, 300 kg felett, vágásra	
0102	90	69	Más élő tehén, 300 kg felett, másféle célra	
0102	90	71	Más élő szarvasmarha, 300 kg felett, vágásra	
0102	90	79	Más élő szarvasmarha, 300 kg felett, másféle célra	
0102	90	90	Más élő szarvasmarhaféle	
0103			Élő sertés	
0103	10	00	Élő fajtiszta tenyészsertés	
0103	91	00	50 kg-nál kisebb tömegű	
0103	91	10	Háziasított élő sertés, 50 kg-nál kisebb	
0103	91	90	Más élő sertés, 50 kg-nál kisebb	
0103	92	00	Legalább 50 kg tömegű	
0103	92	11	Legalább egyszer ellett, legalább 160 kg tömegű élő koca	
0103	92	19	Más házasított élő sertés, 50 kg vagy nagyobb	
0103	92	90	Más élő sertés	
0104			Élő juh és kecske	
0104	10	00	Juh	
0104	10	10	Fajtiszta élő tenyészjuh	
0104	10	30	Élő bárány (1 éves korig)	
0104	10	80	Más élő juh	
0104	20	00	Kecske	
0104	20	10	Fajtiszta élő tenyészkecske	
0104	20	90	Más élő kecske	

2. ábra Kivonat az NHM -ből

Kocsirakományú küldemények díjtéltáblázata belföldi forgalomban													
Távolság Kilométer	Tömegalosztály				Távolság Kilométer	Tömegalosztály							
	10 t	15 t	20 t	25 t		10 t	15 t	20 t	25 t				
	Díjtételek 100 kg-onként forintban					Díjtételek 100 kg-onként forintban							
					251 - 260					735	555	460	435
					261 - 270					760	570	475	455
1 - 30	145	110	90	85	271 - 280					790	590	495	465
31 - 40	170	125	105	100	281 - 290					815	610	510	485
41 - 50	190	140	120	110	291 - 300					840	630	525	500
51 - 60	215	160	135	125	301 - 310					865	650	540	515
61 - 70	235	175	145	140	311 - 320					890	665	555	525
71 - 80	255	190	160	150	321 - 330					910	685	570	540
81 - 90	280	210	175	165	331 - 340					935	700	585	555
91 - 100	300	225	185	180	341 - 350					960	720	600	570
101 - 110	330	245	205	195	351 - 360					980	735	615	580
111 - 120	355	270	225	215	361 - 370					1 005	755	625	595
121 - 130	385	290	240	230	371 - 380					1 030	770	645	610
131 - 140	415	310	260	245	381 - 390					1 050	790	655	625
141 - 150	440	330	275	260	391 - 400					1 075	805	670	640
151 - 160	470	350	290	280	401 - 410					1 095	825	685	650
161 - 170	495	370	310	295	411 - 420					1 120	840	700	665
171 - 180	525	395	325	310	421 - 430					1 140	855	710	675
181 - 190	555	415	345	325	431 - 440					1 160	870	725	690
191 - 200	580	435	360	345	441 - 450					1 180	885	735	700
201 - 210	605	455	380	360	451 - 460					1 200	900	750	710
211 - 220	630	475	395	375	461 - 470					1 220	915	765	725
221 - 230	660	495	410	390	471 - 480					1 240	935	775	740
231 - 240	685	515	425	405	481 - 490					1 265	945	790	750
241 - 250	710	530	440	420	491 - 500					1 285	965	805	760

3. ábra Kivonat a MÁV Cargo ZRT. belföldi díjtétel táblázatából

Kocsirakományú küldemények díjtéltáblázata nemzetközi forgalomban									
Távolság Kilométer	Tömegalosztály				Távolság Kilométer	Tömegalosztály			
	10 t	15 t	20 t	25 t		10 t	15 t	20 t	25 t
	Díjtételek 100 kg-onként euróban					Díjtételek 100 kg-onként euróban			
					251 - 260	5,16	3,86	3,22	3,07
					261 - 270	5,34	4,01	3,34	3,17
1 - 30	1,16	0,86	0,72	0,68	271 - 280	5,52	4,15	3,45	3,27
31 - 40	1,28	0,96	0,81	0,76	281 - 290	5,70	4,28	3,57	3,39
41 - 50	1,43	1,07	0,89	0,85	291 - 300	5,88	4,42	3,69	3,49
51 - 60	1,55	1,17	0,98	0,92	301 - 310	6,06	4,55	3,79	3,60
61 - 70	1,69	1,27	1,05	1,00	311 - 320	6,23	4,67	3,89	3,70
71 - 80	1,84	1,37	1,14	1,09	321 - 330	6,38	4,79	3,99	3,79
81 - 90	1,96	1,48	1,23	1,17	331 - 340	6,55	4,92	4,10	3,89
91 - 100	2,11	1,58	1,31	1,25	341 - 350	6,72	5,03	4,20	3,99
101 - 110	2,31	1,73	1,45	1,37	351 - 360	6,88	5,16	4,30	4,08
111 - 120	2,50	1,87	1,57	1,49	361 - 370	7,05	5,28	4,40	4,19
121 - 130	2,70	2,03	1,68	1,61	371 - 380	7,20	5,41	4,51	4,28
131 - 140	2,90	2,17	1,81	1,72	381 - 390	7,37	5,53	4,61	4,38
141 - 150	3,09	2,32	1,93	1,84	391 - 400	7,54	5,65	4,71	4,47
151 - 160	3,29	2,47	2,05	1,95	401 - 410	7,69	5,77	4,80	4,57
161 - 170	3,48	2,61	2,17	2,07	411 - 420	7,83	5,88	4,89	4,65
171 - 180	3,67	2,76	2,30	2,18	421 - 430	7,99	5,98	4,99	4,74
181 - 190	3,86	2,90	2,41	2,30	431 - 440	8,13	6,10	5,08	4,83
191 - 200	4,07	3,04	2,54	2,41	441 - 450	8,27	6,20	5,17	4,92
201 - 210	4,25	3,18	2,66	2,53	451 - 460	8,42	6,32	5,26	4,99
211 - 220	4,43	3,33	2,77	2,63	461 - 470	8,56	6,42	5,35	5,08
221 - 230	4,62	3,47	2,89	2,73	471 - 480	8,72	6,54	5,44	5,17
231 - 240	4,80	3,60	3,00	2,85	481 - 490	8,86	6,64	5,53	5,26
241 - 250	4,98	3,74	3,11	2,95	491 - 500	9,00	6,75	5,62	5,34

4. ábra Kivonat a MÁV Cargo ZRT. Nemzetközi díjtétel táblázatából

A fuvardíj megállapítása:

A fuvardíjat úgy kell kiszámítani, hogy a díjszabási távolságra közzétett megfelelő díjtételt meg kell szorozni az áru fuvardíjszámítási tömegével.

Ha a küldemény 100 kg-ra felkerekített tömege két tömegelosztály legcsekélyebb tömege között van, akkor a fuvardíjat az alacsonyabb tömegelosztály díjtételével kell az áru 100 kg-ra felkerekített tömegéért számítani mindaddig, amíg a magasabb tömegelosztály díjtételével és a tömegelosztály legcsekélyebb fuvardíjszámítási tömegével számított fuvardíj nem alacsonyabb.

A fuvardíjon felül a vasúttársaság a fuvarozáshoz kapcsolódó szolgáltatásaiért mellékdíjakat számít fel.

Mintafeladat:

A Ferencvárosi Malom ZRT. Budapest–Hegyeshalom vasútállomásról kukoricalisztet (NHM:1102 22) szállítatna hegyeshalmi vevő részére, zsákos kiszerelésben, raklapra rakva, 30 raklapnyi mennyiségben. Egy raklapnyi áru bruttó tömege 650 kg. A díjszabási távolság 196 km. Mennyi lesz a fuvarozás várható díja egyéb költségek nélkül?

Megoldás:

A fuvardíjszámítás alapja: $30 \text{ raklap} \times 650 \text{ kg/raklap} = 19500 \text{ kg} = 195 \times 100 \text{ kg}$

Fuvardíjszámítás:

- $195 \times 100 \text{ kg} \times 435 \text{ Ft}/100 \text{ kg} = 88\,425 \text{ Ft}$
- $200 \times 100 \text{ kg} \times 360 \text{ Ft}/100 \text{ kg} = 72\,000 \text{ Ft}$

(196 km távolságon, ami a 191–200 km tartományba esik, a 15 t tömegelosztálynál 435 Ft/100 kg, a 20 t tömegelosztálynál 360 Ft/100 kg található.)

Mivel a fuvarozó köteles a lehető legolcsóbb meghirdetett díjtételt alkalmazni, a fuvardíj Budapest–Ferencváros vasútállomásról Hegyeshalomba 72 000 Ft.

Mellékdíj			Összeg		
Kód*	Megnevezés	Egység	HUF	EUR	
* Nemzetközi forgalomban a fuvarlevélen elszámolt mellékdíjhoz a mellékdíjkód első két számjegyét kell feltüntetni, pl: 150 kód esetén 15.					
	9.	Fekbért			
	9.1.	Kocsirakományú küldeményért és intermodális fuvarozási egységért:			
330		az állomás területén fedett helyen tárolva	100 kg/nap	140	-
331		az állomás területén szabadban tárolva	100 kg/nap	70	-
332		az állomás területén kívül (az állomás legkülső váltóján túl), vasúti területen tárolva	100 kg/nap	70	-
	10.	Tömegmegállapítás díja			
340	10.1.	Tizedes mérlegen	100 kg	75	0,28
341	10.2.	Vasúti járműmérlegen			
	10.2.1.	a feladási vagy rendeltetési állomáson normál és széles nyomközű rakott			
		2 vagy 3 tengelyes kocsiért mérlegelésenként	kocsi	3 645	13,86
		4 vagy ennél több tengelyes kocsiért, mérlegelésenként	kocsi	7 290	27,72
344	10.2.2.	útközben fekvő állomáson normál és széles nyomközű rakott			
		2 vagy 3 tengelyes kocsiért mérlegelésenként	kocsi	8025	30,50
		4 vagy ennél több tengelyes kocsiért, mérlegelésenként	kocsi	11 670	44,36
342	10.3.	A sajátcélú vasút pályahálózat használójának üzemeltetésében lévő vasúti jármű mérlegen, a tényleges időtartamot egész órára kerekítve	óra	2 190	8,32
343	10.4.	Vasúti járműmérlegen			
	10.4.1.	a feladási vagy rendeltetési állomáson normál és széles nyomközű üres			
		2 vagy 3 tengelyes kocsiért mérlegelésenként	kocsi	3 645	13,86
		4 vagy ennél több tengelyes kocsiért, mérlegelésenként	kocsi	7 290	27,72
345	10.4.2.	útközben fekvő állomáson normál és széles nyomközű üres			
		2 vagy 3 tengelyes kocsiért mérlegelésenként	kocsi	8025	30,50x
		4 vagy ennél több tengelyes kocsiért, mérlegelésenként	kocsi	11 670	44,36

5. ábra Kivonat a MÁV Cargo ZRT. Mellékdíj táblázataiból

2. *Kocsidíjszabás*

- a) **Díjszámítási egység:** a teherkocsi, a tengelyek számától függően
- b) **Díjszabási távolság:** a feladási és rendeltetési állomás közötti távolság
- c) **A fuvardíj megállapítása**

- A díjszabási távolság
- NHM tételszám
- Rendelkezésre bocsátott kocsi típusa
- A vasúti kocsit rendelkezésre bocsátó figyelembevételével történik.

A fuvardíj számítása: a vasúttársaság kocsidíjtáblázat „Távolság” oszlop megfelelő sorának és a megfelelő „Tengelyszám” oszlop metszéspontjában megadott forintérték alapján állapítja meg, a megfelelő koefficiensek felhasználásával.

MUNKANYELVI

Távolság			Bázisár (HUF/kocsi)		
km			2-3 tg. kocsi	4 tg kocsi	4-nél több tg kocsi
1	-	30	53 352	80 028	101 369
31	-	40	57 985	86 978	110 172
41	-	50	64 241	96 361	122 058
51	-	60	68 468	102 703	130 090
61	-	70	72 509	108 763	137 767
71	-	80	78 078	117 117	148 348
81	-	90	81 713	122 569	155 254
91	-	100	85 987	128 981	163 376
101	-	110	92 477	138 715	175 706
111	-	120	98 654	147 982	187 443
121	-	130	104 520	156 780	198 588
131	-	140	113 771	170 656	216 165
141	-	150	124 114	186 170	235 816
151	-	160	134 768	202 153	256 060
161	-	170	144 893	217 339	275 296
171	-	180	156 156	234 234	296 696
181	-	190	164 736	247 104	312 998
191	-	200	172 458	258 687	327 670
201	-	210	181 038	271 557	343 972
211	-	220	187 902	281 853	357 014

koefficiensek:	
"P" kocsi rakott futás	0,46
"P" üres futás	0,39
védőkocsi	0,9
üres "P" rakott futás nem előzte/követi:	1
RID – veszélyes áru	1,1

6. ábra Kivonat a GYSEV ZRT. Kocsi díjszabásából

Ha a fenti fuvarfeladatot a GYSEV ZRT. Kocsidíjszabásával számítanánk:

172 458 Ft x 0,46 = 79 331 Ft lenne a fuvardíj.

3. *Vonatdíjszabás*

- a) **Díjszabási egység:** a vonat (vontatójárművel zárt egységben továbbított rakott és/vagy üres kocsik)
- b) **Díjszabási távolság:** kilométermutató alapján
- c) **Vonatdíj:** külön ajánlatkérésre az alábbi tényezők figyelembevételével

- A díjszabási távolság
- A vonat összeállítása
 - A továbbított kocsik darabszáma
 - A továbbított kocsik státusza (tulajdonjoga)
 - Áru neme
 - A vonat bruttó tömege
 - A vonat hossza
- A vontatójármű
 - A vontatójármű típusa
 - A vontatási nem
- A továbbításhoz igénybevett pályavasúti szolgáltatások díjai:
 - Menetvonal biztosítási díj
 - Közlekedtetési díj
 - Állomáshasználati díj
 - Tolatási díj

A vasúti fuvar költség a fuvar díj és a mellékdíjak összegéből tevődik össze!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információ tartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Milyen díjszabástípusokat ismert meg a fentiekben?

Blank writing area with horizontal lines for the first task.

2. feladat

Mikor beszélünk kocsirakományú küldeményről?

Blank writing area with horizontal lines for the second task.

3. feladat

Milyen tényezők határozzák meg a kocsirakományú küldemény fuvardíját?

Blank writing area with horizontal lines for the third task.

4. feladat

Számítsa ki a várható fuvardíjat a következő ajánlatkérésre!

TAURUS Gumiipari ZRT. Budapest–Kelenföld vasútállomásról 500 db (NHM: 33–55) gumibroncsot szállítatna Bécsbe, osztrák vevő részére. Az áru bruttó tömege 21 300 kg. Budapest–Bécs díjszabási távolság 248 km.

5. feladat

Milyen tényezők határozzák meg a kocsí díjszabást?

6. feladat

Milyen feltételek alapján készül a vonatdíjszabás?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Kocsirakományú küldemény díjszabása

Intermodális fuvarozási egységek díjszabása

Kocsidíjszabás (GYSEV)

Vonatdíjszabás (GYSEV)

2. feladat

Kocsirakományú a küldemény, ha:

Tömege 5 tonna vagy több a fuvaroztató így kívánja továbbítani

Jogszabály kizárólagos kocsi használatot ír elő (például a veszélyes áruk)

Ömlesztett állapotban rakták be

Kitölti a kocsi térfogatát

Élőállat

Magán kocsiban adták fel

3. feladat

A kocsirakományú küldemények vasúti fuvardíját:

A díjszabási távolság,

A fuvardíj-számítási tömeg,

Az NHM tételszám,

A rendelkezésre bocsátott kocsi típusának és

A vasúti kocsit rendelkezésre bocsátó figyelembevételével határozzák meg!

4. feladat

Megoldás:

A fuvardíjszámítás alapja: $21\ 300\ \text{kg} = 213 \times 100\ \text{kg}$

Fuvardíjszámítás:

- $213 \times 100\ \text{kg} \times 3,11\ \text{€}/100\ \text{kg} = 662,43\ \text{€}$

- $250 \times 100\ \text{kg} \times 2,95\ \text{€}/100\ \text{kg} = 737,50\ \text{€}$

(248 km távolságon, ami a 241–250 km tartományba esik, a nemzetközi forgalomban a 20 t tömegelosztálynál 3,11 €/100 kg, a 25 t tömegelosztálynál 2,95 €/100 kg található.)

Mivel a fuvarozó köteles a lehető legolcsóbb meghirdetett díjtételt alkalmazni, a fuvardíj Budapest–Kelenföld vasútállomásról Bécs 662,43 €.

5. feladat

A kocsi díjszabás megállapítása:

A díjszabási távolság

NHM tételszám

Rendelkezésre bocsátott kocsi típusa

A vasúti kocsit rendelkezésre bocsátó figyelembevételével történik.

6. feladat

A vonatok díjszabása külön ajánlatkérésre az alábbi tényezők figyelembevételével kerül megállapításra:

A díjszabási távolság

A vonat összeállítása

A vontatójármű jellemzői

A továbbításhoz igénybevett pályavasúti szolgáltatások díjai

3. A légi áruszállítás díjszabása

3. kép

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Ön a sármelléki nemzetközi repülőtér alkalmazásában áll, és feladata, hogy a repülőtér teherforgalmát segítse elő a megbízók részére történő gyors és pontos fuvardíj kalkulációk elkészítésével.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A nemzetközi légi áruszállítás díjszabásait az *IATA*¹ – Nemzetközi Légi Fuvarozási Szövetség határozza meg az egyes tag légitársaságok javaslatai alapján, és azok az egyes nemzeti hatóságok jóváhagyásával lépnek életbe.

A szövetség negyedévente ad ki új tarifákat, – a piac igényeivel valamint az árfolyamváltozásokkal összhangban – amelyeket a *TACT*² *Manual Worldwide Rates*-ban (Légi Fuvarozási Díjszabás) publikál

A szövetség a világot tarifális szempontból három övezetre osztja, amelyeken belül úgynevezett alövezetek találhatók.

4. kép Az IATA övezetei

1. AREA 1: Észak- és Dél-Amerika, valamint Nyugat-India, a Karib- és Hawaii-szigetek, Bermuda és Grönland
2. AREA 2: Európa, Közép-Kelet és Afrika
3. AREA 3: Ázsia, Ausztrália, Új-Zéland és a Csendes óceáni szigetvilág

A légi fuvardíjak kalkulálásánál az esetleges övezethatár átlépések jelentősen növelhetik a fuvardíj összegének nagyságát!

¹ International Air Transport Association

² The Air Cargo Tariff

A fuvardíjak alapját képező díjtételeket mindig az adott ország pénznemében, a küldemény 1 kg tömegére határozzák meg.

A meghirdetett díjtételek az $1\text{kg}=6\text{dm}^3$ terjedelmet meg nem haladó küldeményekre vonatkoznak. Amennyiben az ezen összefüggés alapján számított tömeg magasabb a mért tömegnél, akkor az úgynevezett számított tömeget kell a díjszámítás alapjául venni! Ennek oka, hogy a nagyon könnyű, de nagy terjedelmű küldemények ne okozzanak bevételkiesést a légitársaságnak.

Példa:

Egy légi küldemény mért tömege 30 kg. A karton méretei 40 cm x 60 cm x 90 cm.

Mekkora tömegre kell számítani a fuvardíjat?

$$4\text{ dm} \times 6\text{ dm} \times 9\text{ dm} = 216\text{ dm}^3 / 6\text{ dm}^3/\text{kg} = 36\text{ kg}$$

Mivel a tényleges tömeg nem éri el a térfogathoz rendelt tömeget, így a számított tömeg, azaz a 36 kg lesz a díjszámítás alapja.

A légi fuvarozás díjszabásainak típusai:

- *Minimum fuvardíj:* (M)

A fuvaroztató bármilyen kis küldeményt feladhat, ekkor a szállítás úgynevezett minimum díjért történik.

- *Általános díjszabás* (GCR = General Cargo Rate)

- Normál díjtételek (N) – 45 kg-ig alkalmazott díjtételek
- Mennyiségi díjtételek (Q) 45; 100; 300 kg súlykategóriákra vonatkozó kedvezményes díjtételek

- *Osztálydíjszabás* (CR = Class Rate)

A rendszer áruosztályokat különböztet meg, melyekre az általános díjszabáshoz képest feláras vagy kedvezményes díjszámítás vonatkozik

- Értékküldemények (+100 %)
- Élő állatok (+ 50–70 %)
- Kíséret nélküli poggyászok (– 50 %)
- Újságok, folyóiratok (– 30–50 %)
- Emberi maradványok (+ 100–200 %)

- *Áru specifikus díjszabás* (SCR = Specific Commodity Rate)

Meghatározott árufajtákra (pl.: textil, virág, stb.) és viszonylatokra, megadott tömeghatárokon belül érvényes díjtételek

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

- *Egységgrakományok díjszabása* (ULD Rate = United Load Device Rate)
Légitársasági konténerek után alkalmazott díjak, amelyek alapja nem a tömeg, hanem az egységgrakomány, azaz a konténer.

date/	note	item	min.	local
type			wght	curr.
PARIS			FR	
	AF			M 23740
	AF			N 970
	AF			45 725
	AF			100 650
	AF			300 545
	AF	0055		250 375
	AF	0335		100 500
			
	MA			M 23500
	MA			N 960
	MA			45 720
	MA			100 645
	MA			300 540
	MA	0055		250 370
	MA	0335		100 495
			

A fenti táblázat kivonat a TACT Budapest-Párizs díjszabásából!

"A Malév Cargo árképzésének vázlatos bemutatása:

- IATA alapú

Olyan esetekben használják:

- Amikor az áru csak részben megy Malévvál és a hosszabb távot egy idegen IATA légitársasággal teszi meg az áru (pl.: a Budapest–New York viszonylatot Malév Budapest–London, American Airlines London–New York szakaszokon szállítják)
- Amennyiben az áru különleges kezelést és árat kíván (pl.: értéküldemény, koporsó, veszélyes áru)

- Prorate alapú

Abban az esetben használják, ha az áruindító útvonal (jelen esetben Malév) hosszabb, mint a második idegen szakasz. Ebben az esetben az IATA által kiadott (Prorate Cargo Manual) kézikönyv lehetőséget biztosít, hogy a légitársaság az IATA TACT díjnál kedvezőbb árban állapodhasson meg az ügyféllel.

Az IATA Prorate Cargo Manual tulajdonképpen aránypárokat állít fel a célállomások között a távolságok alapján, így meg lehet határozni, hogy mennyi díjat fizet az egyik légitársaság a másiknak.

Példa:

Budapest– Manchester viszonylatban GCR (General Cargo Rate) 150 kg tömegű termék fuvardíjának kiszámítására:

Budapest–London	Malév Cargo
London–Manchester	British Cargo

IATA TACT ár: 855 Ft/kg

Prorate szakaszok:

Budapest–London	1004 km
London–Manchester	374 km
Összesen	1378 km

A British Cargo–nak kifizetendő összeg:

$$855 \text{ Ft/kg} \times 374 \text{ km} / 1378 \text{ km} = 855 \text{ Ft/kg} \times 0,27 = 232 \text{ Ft/kg}$$

Mindez azt jelenti, hogy a 232 Ft/kg – British Cargo–nak fizetendő díjon felül Malév Cargo meghatározhatja azt a versenyképes díjat, amelyért a fuvar el tudja adni!

- Special Prorate alapú

Ezt a díjszabást két légitársaság egymással együttműködve, általában egy konkrét üzletre köti meg, figyelembe véve a konkurens légitársaságok árait.

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

Ebben az esetben mindkét légitársaság, az őt megillető IATA Prorate szakasz árainál olcsóbban adja el saját útvonalát!

- Saját listaár

Ezt a légitársaság saját, szerződött ügyfelei részére készíti és határozza meg. Ebben nagy szerepet játszik az adott célállomás iránti árverseny (piaci szereplők száma, áru típusa, stb.). "

Ha egy fuvaroztatónak egy teljes repülőgép szállítási kapacitását kitevő küldeménye van, akkor bérleti szerződést köt a fuvarszközre. A bérleti szerződés feltételeit a szerződő felek tárgyalás során határozzák meg. A bérleti díjat befolyásolja többek között az áru típusa, a bérlet várható ideje, a viszonylat, a fuvarpiaci helyzet, az igényelt szolgáltatások, stb.

A légi fuvar költség nagyságát fuvardíjon felül jelentősen befolyásolják az úgynevezett terminál (repülőtéri) díjak!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információ tartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Mi az a IATA és milyen szerepe van a légi fuvardíjak kialakításában?

2. feladat

Az információ tartalom részben bemutatott Budapest–Párizs viszonylatra kalkuláljon Air France fuvardíjat, az alábbi adatok ismeretében:

A küldemény méretei: 25 x 40 x 60 cm, mért tömege 14 kg. A küldemény a 0335 osztályba sorolt gépalkatrész.

MUNKANYELVI

3. feladat

Sorolja fel a légi fuvarozás megismert díjszabásait!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Az IATA - Nemzetközi Légi Fuvarozási Szövetség határozza meg az egyes tag légitársaságok javaslatai alapján a nemzetközi légi fuvarozás díjait és az IATA TACT-ban teszi azokat közzé negyedévente.

2. feladat

Megoldás:

Díjszámítási súly: $2,5 \times 4 \times 6 \text{ dm} = 60 \text{ dm}^3 : 6 \text{ dm}^3/\text{kg} = 10 \text{ kg}$

Mivel a mért tömeg 14 kg, ezért az lesz a díjszámítási súly!

Mivel a 0335 osztályra vonatkozó kedvezményes díjszabás csak 100 kg tömegtől érvényes, így a normál (N) 970 Ft/kg áron kell kalkulálni!

$14 \text{ kg} \times 970 \text{ Ft/kg} = 13\,580 \text{ Ft}$ lenne a fuvardíj, de mivel ez nem éri el a minimum díjat, így a **fizetendő fuvardíj a 23 740 Ft!**

3. feladat

Légi fuvardíjak számításának rendszerei:

Minimum fuvardíj: (M)

Általános díjszabás (GCR = General Cargo Rate)

Osztálydíjszabás (CR = Class Rate)

Áru specifikus díjszabás (SCR = Specific Commodity Rate)

Egységgrakományok díjszabása (ULD Rate = United Load Device Rate)

4. A folyami áruszállítás díjszabása

5. kép Folyami uszály

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Ön a Magyar Hajózási Részvénytársasághoz adta be álláspályázatát, ahol az új munkatársnak a folyami áruszállításra vonatkozó díjszámításokkal kell foglalkoznia. A felvételi beszélgetésen – logisztikai ügyintézőként – a folyami fuvardíj összetételéről beszélgetnek.

Ön milyen költségtényezőket sorolna fel! Gondolja át!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A folyami vagy belvízi áruszállítás szabályozására vonatkozóan ugyan létezik nemzetközi egyezmény (Pozsonyi Egyezmény), amely a fuvardíjtételekre is iránymutatást ad, azonban a tényleges fuvardíjak a fuvarpiaci kereslet-kínálat függvényében alakulnak. Azokat a fuvaroztatók és a hajóstársaságok tárgyalásain, kétoldalú megállapodások alapján határozzák meg. A megállapodások az esetek nagy részében teljes hajórakománynyi küldeményre vonatkoznak, a hajóstársaságok csak ritkán vállalnak részrakományokat.

A fuvardíjakat 1000 kg egységre vetítve határozzák meg, amelyeknél figyelembe veszik az áruk esetleges tarifa osztályba sorolását. A díjtételek kikötők közötti forgalomra vonatkoznak.

A díjszabásoknál eltérés tapasztalható – 20–30% is lehet – az úgynevezett hegymenet és völgymenet (a folyó folyásirányával ellentétes vagy megegyező irány) között.

Előfordul, hogy a díjtételek 1000kg/2m³ terjedelmű árukra vonatkoznak, az ennél terjedelmesebb termékek fuvardíját nem súlyuk, hanem térfogatuk alapján számítják.

Az alábbi díjtétel táblázat minta egy kikötők közötti, tarifaosztályonkénti díjszabásra hegyl- illetve völgymenetben:

Budapest- Csepel	Tarifaosztályok EUR/1000 kg					
	1.		2.		3.	
	Hegy- menet	Völgy- menet	Hegy- menet	Völgy- menet	Hegy- menet	Völgy- menet
Passau	14,75	10,32	13,80	10,20	18,35	14,81
Regensburg	17,60	13,82	16,00	12,30	21,90	18,10
Nürnberg	19,70	15,60	17,90	13,80	24,50	20,80

Frankfurt	27,90	23,50	25,35	21,20	34,70	30,90
-----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

A hajóstársaságok árajánlatai azonban nem csak a fuvardíjat tartalmazzák, hanem a mellékköltségekkel kiegészülő teljes fuvar költséget! A mellékköltségek a fuvarozás lebonyolításának végső költségét jelentős mértékben befolyásolhatják!

Néhány mellékköltség a gyakorlatból³:

- *Hajóálláspénz (Hajóvárakozási díj)*

A hajóstársaságok érdeke, hogy a hajójuk minél kevesebbet álljon kikötőben (pl.: rakodás miatt), hiszen a fuvarozással termelnek csak bevételt. Így aztán megállapodnak a fuvarozatóval a ki- és berakodás időtartamában, és amennyiben a megállapodott határidőt túllépik, akkor a hajótulajdonos felszámítja késedelmi díjat, függetlenül attól, hogy a késésben a megbízó vétkes-e vagy sem!

- *Csatorna illeték*

Ezt a díjat a DMR (Duna–Majna– Rajna) csatornán, annak használatáért számítják fel, a csatorna 3500 km-es hosszán. Nagysága azonban az egyes szakaszokon eltérő lehet!

- *Kisvízi pótlék*

Alacsony vízállás esetén a hajó hordképességének nem teljes kihasználásából adódó veszteségek kompenzációjára hozták létre.

- *Telelési díj*

Vannak folyók, folyószakaszok (pl.: Németországban a Rajna mellékfolyói) amelyek télen jegesednek, így az esetleges "bennrekedésért" szintén állásdíjat számítanak fel a hajóstársaságok.

Túlméretes áruk esetében is pótdíjakat határoznak meg.

A fenti költségeken túl fontos kalkulálni a folyami *kikötők díjszabásaival* is! ⁴ Ilyenek lehetnek:

- *Folyami átrakási díjak*

Meghatározásuk az áruk általában 100 kg-os egységére vonatkozik, de függ az áru fajtájától is.

³ Koszonits–Potocska–Pozsgai: Nemzetközi szállítmányozás II. Magyar Közlekedési Kiadó

⁴ Koszonits–Potocska–Pozsgai: Nemzetközi szállítmányozás II. Magyar Közlekedési Kiadó

- Közvetlen átrakási műveletek
 - ◆ Vasúti kocsiból uszályba/uszályból vasúti kocsiba
 - ◆ Közúti járműből uszályba/uszályból közúti járműbe
- Közvetett átrakási műveletek (betárolás és kitárolás)
 - ◆ Vasúti kocsiból/közúti járműből raktárba
 - ◆ Raktárból uszályba/uszályból raktárba
 - ◆ Raktárból vasúti kocsiba/közúti járműbe

- *Raktározási díjak*

A raktározási díjakat a folyami kikötői díjszabások osztályokba sorolt árufajtánként tonna/7 napra vetítve tartalmazzák. A tárolás 1 hétig általában díjmentes, ezt követően minden megkezdett hét progresszíven növeli a költségeket.

- *Egyéb kikötői szolgáltatások* díjai (pár példa a teljesség igénye nélkül)

- ◆ Kikötő használati díj
- ◆ Telelési díj
- ◆ Tranzitálási díj
- ◆ Hajók beállítása, kiállítása, átállítása
- ◆ Iparvágány-használati díj
- ◆ Áru mérlegelése
- ◆ Közreműködés vámhatóságnál
- ◆ Felügyeleti díj
- ◆ Daruhasználat, targoncahasználat
- ◆ Stb.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információtartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Jellemezze a folyami fuvarozás díjait!

MUNKAMINTA

2. feladat

Soroljon fel pótdíjakat, amelyek a fuvardíjon kívül befolyásolják a fuvarozás összesen költségét!

MUNKAMINTA

3. feladat

Mit jelent a hajó állaspénz?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A folyami áruszállítás fuvardíjai a fuvarpiaci kereslet-kínálat függvényében alakulnak. Azokat a fuvaroztatók és a hajóstársaságok tárgyalásain, kétoldalú megállapodások alapján határozzák meg. A megállapodások az esetek nagy részében teljes hajórakománynyi küldeményre vonatkoznak, a hajóstársaságok csak ritkán vállalnak részrakományokat. A fuvardíjakat 1000 kg egységre vetítve határozzák meg, amelyeknél figyelembe veszik az áruk esetleges tarifa osztályba sorolását. A díjtételek kikötők közötti forgalomra vonatkoznak.

2. feladat

Hajóálláspénz (Hajóvarakozási díj)

Csatorna illeték

Kisvízi pótlék

Telelési díj

Túlsúlyos, túlméretes áruk után fizetendő pótdíj

3. feladat

A hajóstársaságok érdeke, hogy a hajójuk minél kevesebbet álljon kikötőben (pl.: rakodás miatt), hiszen a fuvarozással termelnek csak bevételt. Így aztán megállapodnak a fuvaroztatóval a ki- és berakodás időtartamában, és amennyiben a megállapodott határidőt túllépik, akkor a hajótulajdonos felszámítja késedelmi díjat, függetlenül attól, hogy a késésben a megbízó vétkes-e vagy sem!

5. A tengeri áruszállítás díjszabása

6. kép Tengerjáró tanker

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Ön egy tengeri szállítmányozással is foglalkozó nemzetközi szállítványozó vállalat alkalmazottjaként vállal munkát! A megbízásaik az elmúlt időszakban visszaestek, ezért Ön lett a felelőse az ügyfelekkel történő tárgyalásoknak!

Gondolja át, milyen tényezők hatnak a tengeri áruszállítás díjaira, használja fel az Áruterítés modul keretein belül tanult jellemzőket!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A világkereskedelemben az áruk nagy részét tengeri úton szállítják! A tengeri áruszállítás kapcsán megkülönböztetünk:

- Bérelt hajózást (Charter) illetve
- Vonalhajózást

A *bérelt hajózás* során a fuvaroztató egy egész hajót vesz igénybe áruja számára. A bérelt hajózásban nincsenek fix díjtételek, a díjtételeket a szabad fuvarpiacon működő kereslet-kínálat szabja meg, és alku tárgyat is képezi.

A fuvardíj (bérleti díj) nagyságát befolyásolja:

- A fuvarpiaci helyzet
- A tárgyaló felek piaci pozíciója
- A fuvarozási távolság
- A fuvarozás időtartama
- A szállítandó áru jellemzői
- A hajó nagysága
- Stb.

A hajóbérlés lehet:

- Időbérlés
- útvonalbérlés

A bérelt hajózási piac rendkívül érzékenyen reagál a különböző nemzetközi gazdasági és politikai változásokra, ami a díjtételek állandó mozgásában is tükröződik. Ennek tudható be, hogy az ajánlatok megválaszolásának határideje rendkívül rövid (nyersolajnál gyakran néhány perc).

A *vonalhajózás* során a kereskedelmi hajók előre meghatározott kikötők között, meghirdetett menetrend alapján, meghatározott díjszabások és fuvarozási feltételek szerint közlekednek.

A hajóstársaságok saját maguk kalkulálhatják a tengeri fuvarozás teljesítményért járó díjtételeket, azonban az előnytelen árverseny, a piaci díjtételharc elkerülése érdekében a hajósok hajózási konferenciákba tömörültek. A konferenciák célja a hajósok egymás közötti versenyének korlátozásával kiszámítható, stabil bevételek elérése. A konferenciák saját díjszabásokat dolgoznak ki az adott saját viszonylataikra, melyek a konferencia tagjai számára kötelező érvényűek.

Vannak olyan hajóstársaságok is a vonalhajózásban, akik nem tartoznak konferenciákhoz, őket kívülállóknak – „outsider”-eknek nevezik. Az önállóan működő egyes kívülállók szolgáltatásai rugalmasabbak, a hajópiaci helyzethez gyorsabban alkalmazkodó fuvardíj politikájukkal komoly versenyhelyzetet teremtenek a konferenciák részére.

A vonalhajózási díjtételek számítása a hajóstársaságok vagy a konferenciák különböző díjszabásai alapján történik. Ilyenek:

- Súly (tömeg) díjtételek, függetlenül az áru térfogatától 1000 kg (egy tonna), vagy 1016 kg (egy longtonna) alapon **Jelölése: W** = weight
- Térfogat díjtétel, függetlenül az áru tömegétől 1 m³ alapon vagy 40 köbláb (cft) alapon **Jelölése: M**=measurement
- Súly/térfogat díjtétel vagy Fuvartonna díjtétel a hajósválasztása a szerint, melyik alapon számított díjtétel a magasabb bevételt hozza. Ehhez az áru súly-térfogat arányát, az ún. mérőszámát kell figyelembe venni, amelynek alapja az 1 tonna = 1 m³. Az áru például kétszer mérő, ha a rakomány tömege 1 tonna, terjedelme 2 m³. **Jelölése: W/M**
- Konténeres díjtételek, amelyek lehetnek
 - Árutól függetlenek **Jelölése: FAK** = freights all kinds
 - Áru szerintiék **Jelölése CBR** = commodity box rateEzek 20' vagy 40' konténerekre vonatkoznak általában négy kategóriában a berakott tömeg szerint
 - <8 tonna
 - 8 tonna – 16 tonna
 - 16 tonna– 22 tonna
 - 22 tonna <
- Átalány díjtételek **Jelölése LSR** = Lump Sum Rate, amikor a fuvardíjat a termék egy rakományegységére határozzák meg (pl.: gépkocsi)
- Minimum fuvardíj, amelyet akkor alkalmaznak, ha a rakomány tömege, vagy térfogata nem éri el az egységnyi díjtételnél meghatározottat
- RO-RO (Roll on – Roll of) díjtételek, amikor a fuvardíjat a felgördült vagonokra, teherjárművekre méterenként állapítják meg (pl.: 350 USD/folyóméter)

A díjszabásban megjelölt díjtételeken kívül a hajóstársaságok pótlékokat számítanak fel.

Vonalhajózási pótlékok

- Nehézségi (súly) pótlék
- Hosszúsági (terjedelmességi) pótlék
- Jégpótlék
- Zsúfoltsági pótlék (congestion surcharge – CS)
- Üzemanyag-pótlék (bunker adjustment factor – BAF)
- Árfolyampótlék (currency adjustment factor – CAF)
- Háborús pótlék (war risk surcharge – WRS)

A fuvaroztatók az alapidíjszabásból kedvezményeket is kaphatnak, amelyeket a fuvardíj %-ában határoznak meg!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információtartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Milyen tényezők hatnak a tengeri fuvardíjra bérelt hajózás esetén?

2. feladat

Milyen céllal hozták létre a hajózási konferenciákat?

3. feladat

Sorolja fel a vonalhajózás díjszámítási módjait!

4. feladat

Milyen pótlékok alkalmazhatók a tengeri vonalhajózásban?

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A fuvardíj (bérleti díj) nagyságát a bérelt hajózásnál befolyásolja:

A fuvarpiaci helyzet

A tárgyaló felek piaci pozíciója

A fuvarozási távolság

A fuvarozás időtartama

A szállítandó áru jellemzői

A hajó nagysága

2. feladat

A konferenciák célja a hajósok egymás közötti versenyének korlátozásával kiszámítható, stabil bevételek elérése. A konferenciák saját díjszabásokat dolgoznak ki az adott saját viszonylataikra, melyek a konferencia tagjai számára kötelező érvényűek.

3. feladat

A vonalhajózási díjtételek számítása a hajóstársaságok vagy a konferenciák különböző díjszabásai alapján történik:

Súly (tömeg) díjtételek, **Jelölése: W** = weight

Térfogat díjtétel, **Jelölése: M**=measurement

Súly/térfogat díjtétel vagy Fuvartonna díjtétel, **Jelölése: W/M**

Konténeres díjtételek, amelyek lehetnek: árutól függetlenek , **Jelölése: FAK** = freights all kinds és áru szerintiék
Jelölése CBR = commodity box rate

Átalány díjtételek **Jelölése LSR**

Minimum fuvardíj

RO-RO (Roll on - Roll of) díjtételek

4. feladat

Vonalhajózási pótlékok

Nehézségi (súly) pótlék

Hosszúsági (terjedelmességi) pótlék

Jégpótlék

Zsúfoltsági pótlék (congestion surcharge - CS)

Üzemanyag-pótlék (bunker adjustment factor – BAF)

Árfolyampótlék (currency adjustment factor – CAF)

Háborús pótlék (war risk surcharge - WRS)

MUNKANYAG

6. A kombinált áruszállítás díjszabása

7. kép RO-LA szerelvény

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Ön fuvarszervezőként dolgozik a Hungarokombi ZRT-nél. Díjtételeiket az interneten is megtalálhatják az ügyfelek, sőt on-line kalkulációt is kaphatnak. Személyes tárgyalásaik során több megbízó tartja kicsit magasnak az árakat, és azt várják Öntől, hogy indokolja a költségeket!

Milyen költségeket említene?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Amint azt az Áruterítés modulban már megtanultuk, a kombinált (vagy más szóval multimodális) fuvarozás esetén egy szerződés keretében két vagy több közlekedési alágazat vesz részt egy adott szállítási feladat megoldásában, az áru egy szállítási (intermodális) egységben jut el a feladótól a címzettig. A kombinált áruszállítási rendszerek létrehozásának célja különböző közlekedési alágazatok olyan együttműködésének megvalósítása volt, ami a szállítási láncok kialakításakor az egyes közlekedési alágazatok előnyeinek egyesítését teszi lehetővé, a hátrányok egyidejű kiküszöbölésével.

A következőkben a multimodális rendszerek közül a közút/vasút kombináció fuvardíjszámítási rendszerét vizsgáljuk meg.

A vasúttársaságok intermodális fuvarozási egységekre határozzák meg díjaikat.

A kombinált áru fuvarozás díjszabásához kapcsolódó fogalmak:

1. **Vasúti küldemény:** az egy fuvarlevéllel feladott egy vagy több intermodális fuvarozási egység
2. **Belföldi forgalomnak** minősül, ha a küldemény feladási és rendeltetési állomása a Magyar Köztársaság vasúti pályahálózatán fekszik
3. **Nemzetközi forgalomról** beszélünk, ha a küldemény feladási és rendeltetési állomása két különböző ország vasúti pályahálózatán fekszik
4. **A díjszabás pénzneme:** belföldi forgalomban Forint és nemzetközi forgalomban egyaránt Euró (EUR)

Az intermodális fuvarozási egységek vasúti fuvardíját:

- a díjszabási távolság,
- a fuvarozási egység bruttó tömege,
- a fuvarozási egység hosszúsága,
- a fuvarozási egységek darabszáma,

- az NHM tételszám,
- a fuvarozási egységet továbbító vasúti kocsit rendelkezésre bocsátó figyelembevételével határozzák meg.

Az intermodális fuvarozási egységek fuvardíjának megállapítása:

Belföldi és nemzetközi forgalomban feladott rakott és üres intermodális fuvarozási egység fuvardíját az alábbi táblázat alapján megállapított állandó értékű szorzótényező (továbbiakban: koefficiens) és a díjszabási távolság figyelembe vételével az intermodális egységekre vonatkozó díjtételtáblázat segítségével állapítják meg.

A díjszabási távolság: belföldi forgalomban a feladási és a rendeltetési állomás közötti, nemzetközi forgalomban a feladási, vagy a rendeltetési állomás és a vasúti határpont közötti, illetve a belépő és a kilépő vasúti határpont közötti, az Árudíjszabási kilométermutatóban megadott vagy annak feltételei szerint számított kilométertávolság. A fuvardíjszámítás alapjául szolgáló legrövidebb távolság intermodális küldeményeknél 100 km.

Hosszúság kód	Konténer hosszúság lábban és méterben	Hosszúság (m)	Bruttó tömeg				
			≤8 t	>8 t ≤16,5 t	>16,5 t ≤22 t	>22 t ≤34 t	>34 t
20	20' 6,058 m	≤ 6,15	0,37	0,45	0,55	0,75	0,85
25	—	6,16 - 7,82	0,37	0,50	0,55	0,75	0,85
30	30' 9,125 m	7,83 - 9,15	0,50	0,55	0,75	0,75	0,85
40	40' 12,192 m	9,16 - 13,75	0,70	0,75	1,00	1,00	1,00
70	—	félpótkocsi	0,70	0,75	1,00	1,00	1,00

7. ábra A MÁV Cargo ZRT. Koefficiens táblázata

Intermodális fuvarozási egység fuvardíjtáblázata belföldi és nemzetközi forgalomban (euró)								
Díjszabási távolság (kilométer)	Koefficiens							
	0,37	0,45	0,5	0,55	0,7	0,75	0,85	1
1-100	123	149	166	183	232	249	282	332
101-110	135	164	182	200	255	273	309	364
111-120	147	178	198	218	277	297	337	396
121-130	158	192	213	234	298	320	362	426
131-140	169	205	228	251	319	342	388	456
141-150	181	220	244	268	342	366	415	488
151-160	192	233	259	285	363	389	440	518
161-170	203	247	274	301	384	411	466	548
171-180	215	261	290	319	406	435	493	580
181-190	226	275	305	336	427	458	519	610
191-200	237	288	320	352	448	480	544	640
201-210	248	302	335	369	469	503	570	670
211-220	258	314	349	384	489	524	593	698
221-230	269	328	364	400	510	546	619	728
231-240	280	341	379	417	531	569	644	758
241-250	290	353	393	432	550	589	667	785
251-260	301	366	407	447	569	610	691	813
261-270	311	378	421	463	589	631	715	841
271-280	322	392	436	479	610	653	740	871
281-290	333	405	450	494	629	674	764	899
291-300	343	417	464	510	649	695	788	927
301-310	353	429	477	525	668	716	811	954
311-320	363	442	491	540	687	737	835	982
321-330	373	454	504	554	706	756	857	1008
331-340	383	465	517	569	724	776	879	1034
341-350	392	477	530	582	741	794	900	1059
351-360	401	487	542	596	758	812	921	1083
361-370	410	499	555	610	776	832	943	1109
371-380	420	511	568	625	795	852	966	1136
381-390	430	523	581	639	813	872	988	1162
391-400	440	535	594	653	832	891	1 010	1188

8. ábra A MÁV Cargo ZRT. Intermodális díjtétel táblázata

"Az *UIRR*⁵ társaságok egységes, általános érvényű díjszabásokat határoztak meg. A díjakat az egyes csomópontok között fix összegben – melyből kedvezmények adhatók – Európában állapították meg a **kísért forgalomban** (RO–LA⁶).

Kivonat a *Hungarokombi KFT.* menetrendjéből.

Vonatszám	Közlekedik	Jelentkezés	Érkezés
Szeged – Wels			
41316	Szombat, Vasárnap	13:10	04:30
41314	hétköznapokon	13:10	04:30
41318	minden nap	19:50	09:25
41302	minden nap	23:50	13:40
Wels – Szeged			
41307	minden nap	01:00	15:30
41311	minden nap	08:00	22:30
41303	minden nap	22:30	11:30

⁵ UIRR – Union Internationale pour le transport Rail–Route, Vasúti Kombitársaságok Nemzetközi Egyesülete

⁶ RO–LA – Rollende Landstrasse, "Guruló Országút"

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

Fuvardíjak Érvényes: 2010.04.01 –től

A fuvardíjak tartalmazzák két sofőr utazásának díját. A fuvardíjak nem tartalmazzák az ÁFA-t.

Kedvezmények

Fizetendő (solo): 500 EUR Retúrkedvezmény: irányonként 50 EUR

Fizetendő (retur): 900 EUR Törzspartner Bonus: irányonként 5 EUR

azaz irányonként: 450 EUR

Az UIRR-ben részes "huckepack"⁷ társaságok nemzetközi közúti – vasúti kombinált fuvarozásra vonatkozó díjai a **kíséretlen forgalomban** egy UTI (Unite de Transport Intermodal = Intermodális Szállítási Egység) szállítására vonatkoznak, amely lehet csereszekrény, konténer vagy félpótkocsi.

8. kép Csereszekrény

⁷ Huckepack – jelentése "hátán hord", az egyik közlekedési eszköz viszi a másikat

9. kép Konténer

10. kép Félpótkocsi

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

Egy kombiküldemény (Kombisendung) a nemzetközileg elfogadott szóhasználat szerint az a küldemény, amit egy kamion képes elszállítani

- 1 csereszekrény (WAB) vagy konténer, 7.82 m hossz és 16.5 tonna felett, de maximum 13.60 m hosszig és 34 tonna bruttó tömegig.
- 2 csereszekrény vagy konténer, egyenként maximum 7.82 m hosszig és 16.5 tonna bruttó tömegig.
- 1 daruzható félpótkocsi maximum 35 tonna bruttó tömegig.

A különböző méretű és bruttó tömegű küldemények szállítási díját relációnként rasztartáblázat tartalmazza. A legmagasabb (100%) díjnak megfelelő küldeményt UTI 1-nek nevezzük. Az árak a rakomány hossza és bruttó tömege alapján változnak." ⁸

8005	Budapest - Hamburg Waltershof / Euro				
Hosszúság	8 t-ig	16,5 t-ig	22 t-ig	34 t-ig	34 t felett
6,15 m-ig	300	367	433	606	726
7,82 m-ig	300	411	433	606	726
9,15 m-ig	415	458	536	636	726
9,16 m felett	583	328	819	819	819

9. ábra UTI díjtétel táblázat

A fuvardíjon kívül a fuvar költség egyéb díjakat is tartalmaz:

- Daruzási díj
- Mellékdíjak (Vám elé állítási díj, állat-, növény-egészségügyi díj, stb.)
- Termináli díj

Mintafeladat

Grainex Budapest Kft. szójapogácsát (NHM:23 04) importál békéscsabai megbízója részére DAF gyékényes paritással. A terméket – melynek tömege 16 tonna, egy 20 lábas konténerben vasúton szállítják! A konténer tömege 2,3 tonna. Gyékényes-Békéscsaba 398 km. Mekkora lesz a várható fuvardíj mellékköltségek nélkül?

Megoldás:

⁸ Kivonat a HUNGAROKOMBI KFT. Általános Feltételeiből

A díjszámítás alapja: $16\text{ t} + 2,3\text{ t} = 18,3\text{ t}$ (a díjszámítás bruttó tömegre, tehát a konténerrel együtt megállapított tömegre vonatkozik!)

Koefficiense: 0,55 (a táblázat szerint a 20'-as konténer 16,5-22 tonnáig)

Fuvardíj 398 km-re: **653 €**, mert 391-400 km között a 0,55 koefficiensnél az intermodális egységek fuvardíj táblázata belföldi forgalomban is €-ban adja meg a díjat!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információtartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Mi határozza meg az intermodális fuvarozási egység fuvardíját?

MUNKANYAG

2. feladat

Számítsa ki az alábbi fuvarfeladat díját!

Taurus Gumiipari ZRT. Budapest el akar szállítani Budapest–Kelenföld pályaudvarról Sopronba 9000 kg gumiabroncsot (NHM 33 55), amely a térfogata miatt csak egy 40'-as konténerben szállítható! A konténer tömege 4,1 tonna! Budapest–Sopron 229 km.

MUNKANYAG

3. feladat

Mit értünk kombiküldemény alatt?

Blank lined area for writing the answer.

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Az intermodális fuvarozási egységek vasúti fuvardíját:

a díjszabási távolság,

a fuvarozási egység bruttó tömege,

a fuvarozási egység hosszúsága,

a fuvarozási egységek darabszáma,

az NHM tételszám,

a fuvarozási egységet továbbító vasúti kocsit rendelkezésre bocsátó figyelembevételével határozzák meg.

2. feladat

A díjszámítás alapja: $9 \text{ t} + 4,1 \text{ t} = 13,1 \text{ t}$ (a díjszámítás bruttó tömege, tehát a konténerrel együtt megállapított tömegre vonatkozik!)

Koefficiense: 0,75 (a táblázat szerint a 40'-as konténer 8-16,5 tonnáig)

Fuvardíj 229 km-re: **546 €**, mert 221-230 km között a 0,75 koefficiensnél az intermodális egységek fuvardíj táblázata belföldi forgalomban is €-ban adja meg a díjat!

3. feladat

Egy kombiküldemény (Kombisendung) a nemzetközileg elfogadott szóhasználat szerint az a küldemény, amit egy kamion képes elszállítani

- csereszekrény (WAB) vagy konténer, 7.82 m hossz és 16.5 tonna felett, de maximum 13.60 m hosszig és 34 tonna bruttó tömegig.

- csereszekrény vagy konténer, egyenként maximum 7.82 m hosszig és 16.5 tonna bruttó tömegig.

- daruzható félpótkocsi maximum 35 tonna bruttó tömegig.

7. A gyűjtőfuvarozás díjszabása

11. kép Gyűjtőraktár

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Ön a Trans–ped Kft. Budapesti gyűjtőszállítmányozási központjában helyezkedett el fuvarszervezőként. Gondolja át – Áruterítés tanulmányai alapján – milyen tevékenységek ellenértékének kell megjelennie a gyűjtőfuvarozás árában!

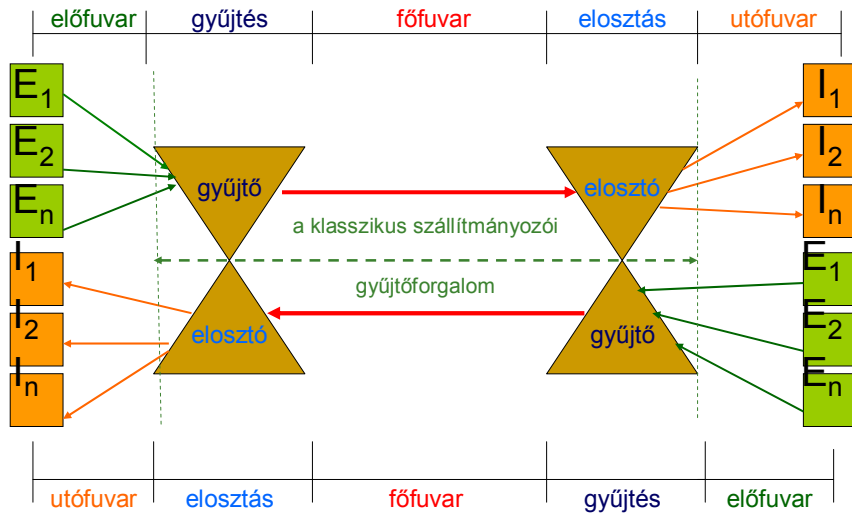
MUNKAANYAG

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Amint azt az Áruterítés modul keretében tanultuk, gyűjtőfuvarozásról akkor beszélünk, amennyiben a küldemény tömege nem éri el az 5000 kg–ot, és önállóan nem gazdaságos a szállítása kis rakterű járművekkel sem.

A szállítási rendszer lényege, hogy a meghatározott irányokba eljuttatandó árukat úgynevezett gyűjtőraktárakban összevárják mindaddig, amíg gazdaságosan szállítható mennyiség gyűlik össze.

a szállítmányozói gyűjtőforgalom folyamatábrája

10. ábra A "gyűjtőszállítványozás"

A gyűjtőfuvarozás díja az alábbi díjelemeket tartalmazza:

- A gyűjtőraktárba történő beszállítás díját (ha megrendelik)
- Az áru gyűjtőraktári átvételének, bizonylatolásának díját
- Az áru kiszállításig történő tárolásának díját
- Export vámközreműködés díját (EU-n kívüli országokba)
- A fuvareszközbe rakodás díját
- A nemzetközi fuvarozás díját (gyűjtőtől-gyűjtőig)
- Az áru érkezési gyűjtőraktári kirakodásának díját
- Import vámközreműködés díját (EU-n kívüli országokban)
- Tárolási díjat a címzettnek történő kiszolgáltatásig
- A címzethez történő kiszállítás díját (ha megrendelik)

A gyűjtőfuvarozás díjtételei 100 Kg-os egységekre vannak meghatározva, és minden megkezdett 100 kg-ot a következő 100 kg-ra kell kerekíteni!

ÁRKÉPZÉSI ÉS DÍJSZÁMÍTÁSI FELADATOK

A gyűjtő küldemény fuvardíjának megállapításakor az áru tömegén kívül, annak térfogatát is figyelembe kell venni. Az áru terjedelmének és tömegének aránya döntő tényező. A különböző gyűjtő szállítványozók 300–330 Kg = 1m³ aránnyal számolnak, ami azt jelenti, hogy amennyiben az áru tényleges tömege köbméterenként a fenti súlyok alatt van, akkor a díjszámítás ezen egységszám alapján történik (minimum tömeg/m³). Amennyiben meghaladja a megadott értéket, akkor pedig a tényleges tömeg a fuvardíj számítás alapja.

A gyűjtő szállítványozók díjaikat ritkábban meghirdetett díjszabásokban közlik, gyakrabban on-line árajánlatkérésekre konkrét ajánlatokat készítenek.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Kérem, olvassa el figyelmesen a szakmai információtartalomban foglaltakat, majd válaszolja meg az önellenőrző kérdéseket, oldja meg az ott szereplő feladatokat! Kérdése esetén forduljon szaktanárához!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Milyen díjelemei vannak a gyűjtőszállítmányozásnak?

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A gyűjtőfuvarozás díja az alábbi díjelemeket tartalmazza:

A gyűjtőraktárba történő beszállítás díját (ha megrendelik)

Az áru gyűjtőraktári átvételének, bizonylatolásának díját

Az áru kiszállításig történő tárolásának díját

Export vámközreműködés díját (EU-n kívüli országokba)

A fuvarszközbe rakodás díját

A nemzetközi fuvarozás díját (gyűjtőtől-gyűjtőig)

Az áru érkezési gyűjtőraktári kirakodásának díját

Import vámközreműködés díját (EU-n kívüli országokban)

Tárolási díjat a címzettnek történő kiszolgáltatásig

A címzethez történő kiszállítás díját (ha megrendelik)

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

A MÁV CARGO ZRT. Árufuvarozási Üzletszabályzata 2009.

A GYSEV ZRT. Árufuvarozási Üzletszabályzata 2009.

Malév ZRT. Általános árufuvarozási feltételei 2010.

Koszonits–Potocska–Pozsgai: Nemzetközi szállítmányozás II. Magyar Közlekedési Kiadó

HUNGAROKOMBI KFT. Szolgáltatásainak Általános Feltételei

AJÁNLOTT IRODALOM

Némon Zoltán – Sebestyén László: Logisztika III. Áruterítés KIT Kft. 2009.

A(z) 0391-06 modul 009-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 345 02 0000 00 00	Logisztikai ügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
22 óra

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató